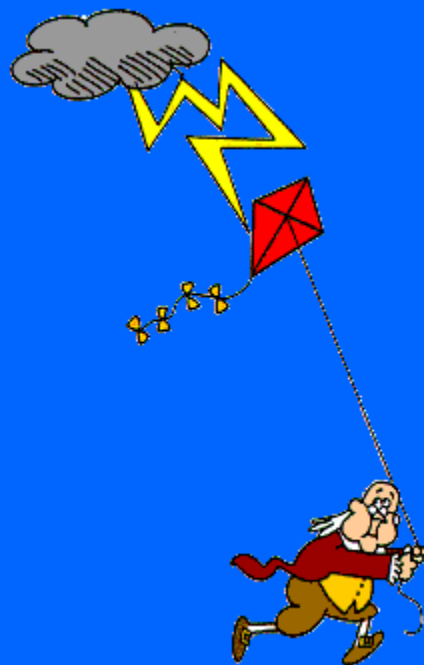


ELEKTRIKA V NAŠEM DOMU



Klavdija Štrancar

Izberi vprašanje

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Klavdija Štrancar

1. vprašanje

- Kaj vse počne električar v naših gospodinjstvih?

In odgovor je...

- Sveti, greje, hladi, opravlja delo, poganja stroje, prenaša zvok, sliko, informacije...

2. vprašanje

Naštej vsaj 10 porabnikov električne energije doma, v šoli, v tvoji okolici.

In odgovor je...

- Luč, električni štedilnik, hladilnik, pralni stroj, sušilni stroj, pomivalni stroj, sesalec, mešalnik, električni nož, radio, televizija, računalnik, vrtalni stroj, ...



3. vprašanje

- Naštej nekaj načinov pridobivanja električne energije.

In odgovor je...

- hidroelektrarna,
- termoelektrarna,
- vetrna elektrarna,
- jedrska elektrarna in
- sončne celice.



Klavdija Štrancar



4. vprašanje

- Kaj uporabljajo za proizvodnjo elektrike?

In odgovor je...

- vodno silo,
- silo pare,
- silo vetra,
- moč sonca in
- uran.



Klavdija Štrancar



5. vprašanje

- Kaj so prevodniki?
- Naštej vsaj 3.

In odgovor je...

- Snovi, skozi katere dobro teče električni tok – snovi, ki prevajajo električni tok.
- Železo, srebro, zlato, baker, aluminij, nekatere tekočine,...



Klavdija Štrancar



6. vprašanje

- Kako pravimo snovem, ki ne prevajajo električnega toka?
- Naštej jih vsaj 5.

In odgovor je...

- Izolatorji.
- Les, guma, plastika, papir, pluta, steklo, keramika...



7. vprašanje

- Zakaj žarnica v embalaži ali v naši roki (če jo vzamemo iz škatle) ne sveti?

In odgovor je...

- Ker ni priključena na električni tok.



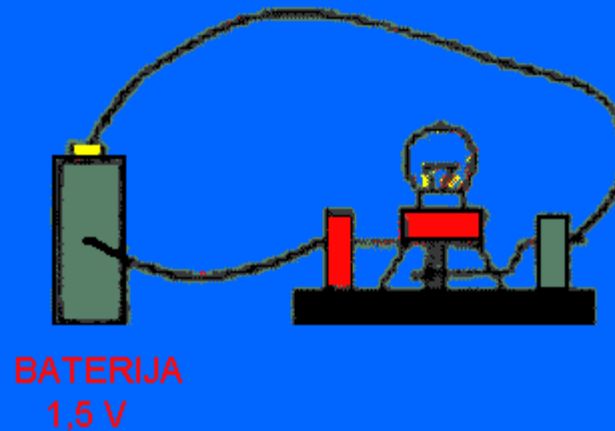
Klavdija Štrancar

8. vprašanje

- Kaj sestavlja električni krog?

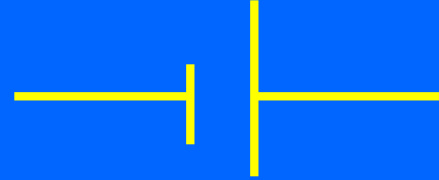
In odgovor je...

- izvir (baterija),
- prevodnik (žica) in
- porabnik (žarnica).



9. vprašanje

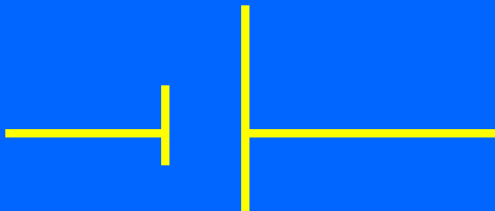
- V električni shemi ima vsak del električnega kroga svoj znak. Kaj pomenijo naslednji znaki?



In odgovor je...

- žarnica 

- vodnik 

- baterija 

- stikalo 

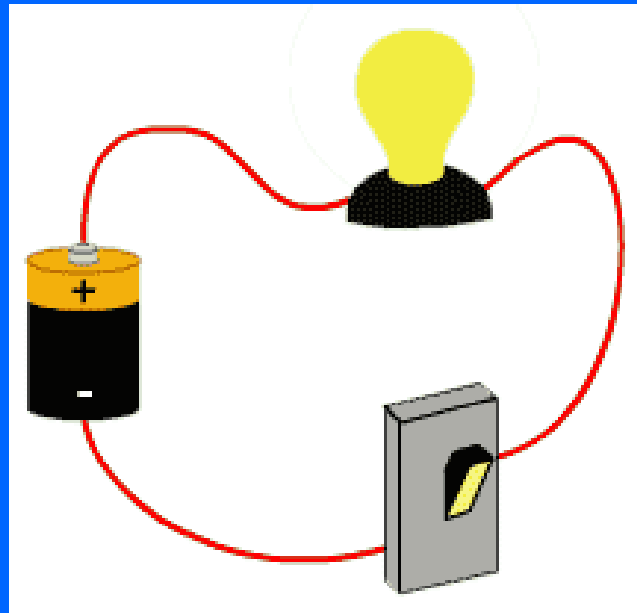
10. vprašanje

- Kakšno vlogo ima stikalo?



In odgovor je...

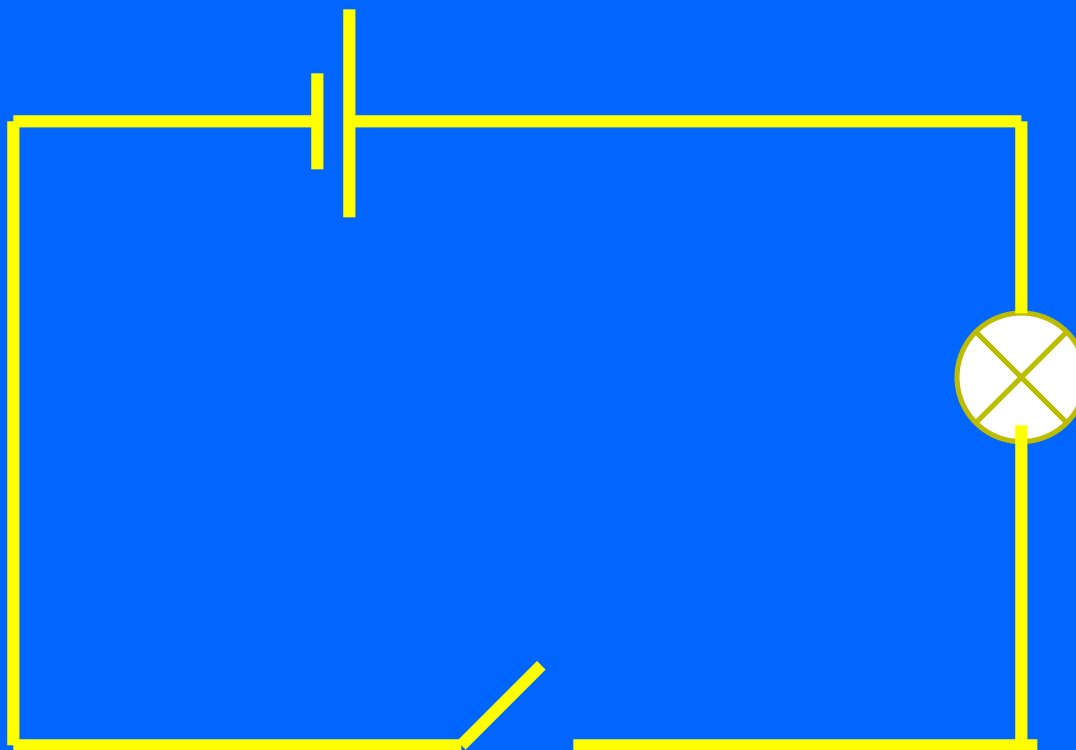
- Sklene in prekine električni krog.



11. vprašanje

- Nariši shemo preprostega električnega kroga.

In odgovor je...



Klavdija Štrancar



12. vprašanje

- Kakšno nalogo ima varovalka?



In odgovor je...

- Prekine pretok električne energije, če ta prekorači določeno vrednost.



13. vprašanje

- Kateri aparati imajo vtiče s tremi priključki?
- Zakaj?



In odgovor je...

- Predmeti s kovinskim ohišjem.
- Če bi se dotaknili ohišja, nas bi tretja žica varovala pred poškodbami z električnim tokom.
- Če je aparat poškodovan tako, da električni tok steče po ohišju, odteče po tretjem vodniku v zemljo.



14. vprašanje

- Poškodovani kabli in žice so zelo nevarni. Kaj se zgodi, če se človek dotakne neizoliranega dela kabla ali žice, ki je priključena na izvir električnega toka?

In odgovor je...

- Tok steče skozi njegovo telo, kar je lahko smrtno nevarno.



Klavdija Štrancar

15. vprašanje

- Kdaj je elektrika lahko nevarna?



Klavdija Štrancar

In odgovor je...

- Če se dotaknemo z roko neizolirane žice priključenega stroja,
- če se s kovinskim predmetom dotaknemo vodnika v vtičnici,
- če z mokro roko primemo vtikač vklopljenega stroja,... lahko steče električni tok skozi nas in nas ubije.

16. vprašanje

- Kaj pomeni naslednji znak?



Klavdija Štrancar

In odgovor je...

- Pozor! Električna.



17. vprašanje

- Izvijač za popravljanje električnih aparatov ima ročaj iz plastike.

Bi bil lahko tudi kovinski?

Kaj pa lesen? Utemelji svojo trditev.



Klavdija Štrancar

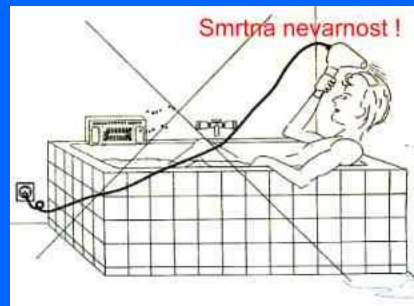
In odgovor je...

- Če bi bil ročaj kovinski, bi po njem stekla elektrika, po lesenem pa ne.
- Kovina je prevodnik, les pa izolator.



18. vprašanje

- Oglej si slike in povej, kaj je narobe.



Klavdija Štrancar

In odgovor je...

- Električni kabel vtaknemo ali izvlečemo iz vtičnice tako, da primemo za vtikač.
- V vtičnico ne smemo vtikati kovinskih predmetov.
- V kopalni kadi ne uporabljamo sušilca za lase in ne poslušamo radia, ki je priključen na električno omrežje, ker je smrtno nevarno.
- Če opazimo pretrgane žice električnega daljnovoda, se jim ne približujemo, ampak o tem takoj obvestimo odrasle.



19. vprašanje

- Kje lahko razberemo porabo električne energije?

In odgovor je...

- Na električnem števcu.



20. vprašanje

- Električna energija je vedno dražja. Kako lahko varčujemo z njo?



In odgovor je...

- Uporabljamo varčne žarnice,
- ugašamo luči, kjer jih ne potrebujemo,
- namesto pri 90 stopinjah Celzija peremo pri 40,
- sušimo na zraku, radiatorju ali peči,
- aparate vklopljamo ponoči, ko je energija cenejša,
- hladilnik naj ne bo v bližini štedilnika,
- izklopimo računalnik, ko ni v uporabi,
- zamenjamo starejše stroje z novimi, varčnimi (A, A+),...



Viri:

<http://ro.zrsss.si/~puncer/elektrika/>

Učbenik Naravoslovje in tehnika 4,
Založba Rokus 2002